

Adevărul Literar și Artistic

Traut cel adevărat nu stă în viațuirea lungă, ci în viațuirea virtuoasă, folositoare omenirii, de-ar fi această viață și numai o zi.

VENIAMIN COSTACHI

FONDATORI: AL. V. BELDIMAN 1888—1897 CONST. MILLE 1897—1920

Prim-redactor: EMIL D. FAGURE

Poezia energiei

Imi urmez pasii cu o curiozitate reduseptata pe suflurile și coborârile vechiului crâng al Filaretului...

gleji și americani, nu și-a găsit încă ecou în sufletul poezilor, romanțierilor, nuvelistilor și scriitorilor noștri de teatru.

Din nou, după zdruncinul cumpănit care a răsturnat straturile civilizatei, amestecându-le până la necunoaștere, văd răsărind în câșug de lemn și de pământ, asemănat de uzine uriașe, scuișănd praful negru din plămâni supracălzite...

Târgul acesta de mostre, cu scopul lui utilitar, cu rațiunile lui economice și comerciale, cu tendințele lui de redresare a creditului țării, imi apare, sub peizajul de toamnă al pomilor ce și-arămesc frunzele în boarea secerii...

Din căsuță în căsuță, din pavilion în pavilion, am impresia că în între degete pulsul energiei unui întreg popor.

O lume nouă, bună, binefăcătoare, plină de dureri, de revolte și nădejdi s'ar deschide ochilor și sufletului lor.

Cât de copiii suntem — și cum căsuțele de mușca și burțile de bumbac ne pot lesne da închipuirea uzinelor în mers și a forței omenești creând valori!

Intr'însa geniul lor ar descoperi nesfârșite surse de dulcicioșie, umilitate, cinste și compătimire. Cântând energia aspră a Muncii, ei ar cânta în același timp cea mai bărbătească dintre virtuțile umane.

Lirismul poeziei noastre populare și artistice ne înfățișează, în motivul leneșului și doinelor, ca un popor, bătut și încovoiat de vitregiile sorții.

Georgicele și Bucolicele virgiliene au legănat în destul viața noastră pastorală și plugarăască.

Cu toate acestea, dela răscoală lui Tudor la unirea Ardealului, Bucovinei și Bassarabiei cu Moldova și Muntenia, neamul românesc a mers din biruință în biruință și ce a dezrobât odată n'a mai fost robul din nou.

O energie nouă se trezește: energia întreprinzătorului și muncitorului industrial.

Cu toate acestea, dela răscoală lui Tudor la unirea Ardealului, Bucovinei și Bassarabiei cu Moldova și Muntenia, neamul românesc a mers din biruință în biruință și ce a dezrobât odată n'a mai fost robul din nou.

Trădarea are altă valoare decât cea a cuvintelor, păstrate cu același sens, decât aceea a transpunerii, păstrată cu același măsură.

Cu toate acestea, dela răscoală lui Tudor la unirea Ardealului, Bucovinei și Bassarabiei cu Moldova și Muntenia, neamul românesc a mers din biruință în biruință și ce a dezrobât odată n'a mai fost robul din nou.

Trădarea are altă valoare decât cea a cuvintelor, păstrate cu același sens, decât aceea a transpunerii, păstrată cu același măsură.

Sfârșit de ploae

In jurul meu orașul gemea covârșitor Și cu 'ncăpăținare îmi răscolea 'n artere Aruncături masive de zgomot și tăcere...

N. DAVIDESCU

B. FUNDOIANU

Luminile de purpură ale Așfin...

lucrarea „Nationalism” a marelui poet filosof Rabindranath Tagore.

Th. Pallady. — TOAMNA

Cel din urmă apus de soare al veacului

de Rabindranath Tagore

Acest fragment face parte din lucrarea „Nationalism” a marelui poet filosof Rabindranath Tagore.

Cel din urmă soare al veacului se confundă în norii însingurați ai Apusului și în vârtejul stărnit de furtuna urii.

Totuși trupul infometat al Națiunii va crăpa în clipa turburării suverne, pradă lacomiei ei de fiară.

Și din ce în ce mai tare se umflă. Până în mijlocul acestui ospăz nelegiuit raza cerului alunecă prin aer și străpunge inima ei steampă.

Luminile de purpură ale Așfin...

Preludiu

Intră noaptea prin poame. Stelele clipesc din gene. Așteptând c'o dulce lene. Somnul lin de prin poame. E o liniște deplină: Florile de pe tulpină. Stau alene. Prin grădina. Și au vise: De lumină. De un fluture frumos. De-o albina.

ALEXANDRU PALADU RESCU

Pentru o istorie a literaturii românești

In „Adevărul literar și artistic” de la 28 Aug. crt. — colegul meu d. S. Străteanu încearcă să elimine una din erorile fundamentale ale vocabularului românesc...

J. Manifestările cunoscute sub numele de literatură — spre deosebire de cele însumate ca viață practică sau ca viață internă — trebuie să coprină, prin însuși faptul realității lor, două serii de elemente: unele de natură pur psihică...

bil. În această lumină privește actualele istorii literare — și nu numai cele românești — ele devin mai puțin culturale și oarecum ceva mai literare cel puțin prin acceptul capitol pentru inutilitatea literară a cărții pledează S. S.

trebuie urmărite, înaintea altora, mai ales etapele tipice de dezvoltare ale limbii noastre — e prea natural să te duci la încheierea nerelativității lor.

2. Dar actualele istorii literare — și cele românești mai ales — au la origine și o dona considerabilă. E vorba de metoda pe care istoricii noștri cu preocupări literare o întrebuintează și care-o știe d. S. — diferă cu totul de adevărata, singura utilizabilă în cercetări de asemenea natură.

O asemenea lucrare — la fel cu care găsim în literaturile europene — trebuie să fie ținta criticii românești, de astăzi — căci numai ea e în stare să arate ce contribuție a adus sufletul românesc — prin eternele sale plasticizări — în conglomeratul literar al sufletului universal.